

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 8/2024-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou, Tatranská 300/8, Považská Bystrica, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/88/2016 z 15. februára 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/42/2022 z 27. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. októbra 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ale tiež aj práva na ochranu vlastníctva bez bližšieho označenia, a to rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2To/88/2016 z 15. februára 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/42/2022 z 27. júna 2023. Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 8/2024-22 z 10. januára 2024 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu [a to v súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (pozri 24. bod

odôvodnenia uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 8/2024-22 z 10. januára 2024)] a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 22Tk/1/2014 z 2. augusta 2016 boli sťažovatelia, ako aj [REDAKOVANÉ] uznaní vinnými v bode 1 rozsudku z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 a 3 v spojení s § 138 písm. i), z prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. i) Trestného zákona, v bode 2 rozsudku z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) v spojení s § 14 ods. 1 a § 138 písm. i), z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 a 3 v spojení s § 138 písm. i) a z prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. i) Trestného zákona. Sťažovateľ 1 bol v bode 3 uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. c) v spojení s § 140 písm. c) Trestného zákona, a to (v zmysle skutkovej vety bodu 2 rozsudku okresného súdu) na tom skutkovom základe, že obžalovaní sťažovatelia a spoluobžalovaná [REDAKOVANÉ] sa dohodli, že prevedú hotovosť z účtu [REDAKOVANÉ] bez jeho vedomia, pričom na tento účel po predchádzajúcej vzájomnej dohode sťažovateľ 1 nechal podstatne pozmeniť obsah verejnej listiny (občianskeho preukazu) s úmyslom použiť ju ako pravú, ktorú 24. júla 2013 v zmysle dohody obžalovaných ako pravú [REDAKOVANÉ] (vydávajúci sa za poškodeného [REDAKOVANÉ]) a [REDAKOVANÉ] (ako pracovníčka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pracujúca na pobočke v Auparku Žilina) aj použili, a to pri bankových operáciách v pobočke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], OC Aupark Žilina, pričom [REDAKOVANÉ] požiadala svoju kolegyniu [REDAKOVANÉ] (tiež pracovníčku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pracujúcu na pobočke v OC Aupark Žilina) o verifikáciu totožnosti a podpisov vykonaných [REDAKOVANÉ] (vydávajúcim sa za poškodeného [REDAKOVANÉ]) s podpisovými vzormi [REDAKOVANÉ], a teda uviedli [REDAKOVANÉ] (pracovníčku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pracujúcu na pobočke v Auparku Žilina) do omylu zneužitím osobných údajov [REDAKOVANÉ], ako aj jeho identity a takto neoprávnene v jeho mene robili právne úkony majúce vzťah k jeho účtom v banke, čím mu spôsobili vážnu ujmu na jeho právach. Za uvedené okresný súd sťažovateľovi 1 uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia (ako aj ochranný dohľad na dobu 2 rokov spolu s povinnosťou raz za 3 mesiace sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka) a sťažovateľovi 2 uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia (ako aj ochranný dohľad na dobu 2 rokov spolu s povinnosťou raz za 3 mesiace sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka).

4. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým rozsudkom z 15. februára 2017 rozhodol tak, že ho podľa § 319 ods. 1 Trestného poriadku zamietol. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali sťažovatelia dovolania, o ktorých najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 2 Tdo 41/2020 z 29. júna 2021 tak, že ich podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

5. Sťažovatelia následne proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu z 29. júna 2021 podali ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 156/2022-36 z 26. mája 2022 tak, že vyslovil, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 41/2020 z 29. júna 2021 boli porušené tam

označené práva sťažovateľov, uznesenie najvyššieho súdu z 29. júna 2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia predmetného nálezu ústavného súdu vyplýva, že v uznesení najvyššieho súdu z 29. júna 2021 absentovala akákoľvek odpoveď najvyššieho súdu na námietky sťažovateľov, ktoré sa týkali dôveryhodnosti výpovede [REDAKOVANÉ] (ktorý bol v inej trestnej veci považovaný za nevierohodného), pričom podľa názoru ústavného súdu tieto námietky bolo možné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu). Keďže ústavný súd rozhodol o zrušení dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu z 29. júna 2021 a o vrátení veci na ďalšie konanie, nepovažoval už za vhodné, ale ani účelné (riadiac sa princípom sebaobmedzenia a zdržanlivosti) zaoberať sa ďalšími námietkami sťažovateľov (týkajúcimi sa právneho posúdenia ich konania aj ako obzvlášť závažného zločinu podvodu).

6. Po vrátení veci ústavným súdom na ďalšie konanie rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 27. júna 2023 o dovolaniach sťažovateľov tak, že ich podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

7. Sťažovatelia v časti ústavnej sťažnosti, ktorá bola ústavným súdom prijatá na ďalšie konanie [t. j. v časti namietajúcej porušenie práv sťažovateľov napadnutým uznesením najvyššieho súdu v súvislosti s posúdením prípustnosti dovolaní sťažovateľov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], namietajú, že najvyšší súd sa náležite nevysporiadal s ich dovolacou argumentáciou, že do úvahy neprichádzalo uznanie ich viny z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) v spojení s § 14 ods. 1 a § 138 písm. i) Trestného zákona, a teda bolo úlohou najvyššieho súdu prikázať súdom nižšieho stupňa nájsť iné ustanovenie Trestného zákona (nie teda § 221). Sťažovatelia v tejto súvislosti v podstatnom argumentujú, že dotknutá banka sa nemala domáhať svojich práv prostriedkami trestného práva – keďže sama urobila chybu, keď podpis cez svojich zodpovedných pracovníkov verifikovala ako spôsobilý – ale v rámci občianskoprávného konania. Podľa názoru sťažovateľov skutočnosť, že spoluobžalovaná [REDAKOVANÉ] (ako zamestnankyňa dotknutej banky) mala podľa obžaloby o predmetnom omyle vedieť a so sťažovateľmi mala byť dohodnutá, vylučuje možnosť kvalifikovať predmetný skutok ako trestný čin podvodu (keďže ten vyžaduje uvedenie iného do omylu) a už vôbec nie proti [REDAKOVANÉ], keďže tá nevykonávala dispozíciu s finančnými prostriedkami poškodeného [REDAKOVANÉ].

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, replika sťažovateľov a ústne pojednávanie

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

8. Podpredsedníčka najvyššieho súdu k svojmu vyjadreniu z 26. januára 2024 (doručenému ústavnému súdu 5. februára 2024) priložila vyjadrenie predsedníčky senátu v predmetnej trestnej veci JUDr. Wänkeovej, ktorá v tomto vyjadrení odkázala na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 27. júna 2023, pričom zároveň poukázala na to, že najvyšší súd pri svojom opätovnom rozhodovaní akceptoval nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 156/2022 z 26. mája 2022 a pri viazanosti právnym názorom ústavného súdu doplnil svoje rozhodnutie posúdením dôveryhodnosti výpovede svedka [REDAKOVANÉ], a preto ústavnú sťažnosť považuje za neopodstatnenú.

II.2. Replika sťažovateľov:

9. Právna zástupkyňa sťažovateľov v replike z 15. februára 2024 (doručenéj ústavnému súdu 16. februára 2024) v podstatnom uviedla, že podľa názoru sťažovateľov sa najvyšší súd v napadnutom uznesení neriadil právnym názorom ústavného súdu vysloveným v náleze sp. zn. IV. ÚS 156/2022 z 26. mája 2022 a nebral do úvahy skutočnosti, ktoré vyšli najavo vo vzťahu k svedkovi [REDAKOVANÉ], pretože v takom prípade by najvyšší súd musel dospieť k inému rozhodnutiu.

II.3. Ústne pojednávanie:

10. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v úvode konštatuje, že hoci sa najvyšší súd vo svojom vyjadrení a následne aj sťažovatelia vo svojej replike zaoberajú otázkou, či sa najvyšší súd v napadnutom uznesení riadil názorom ústavného súdu vyjadreným v náleze sp. zn. IV. ÚS 156/2022 a týkajúcim sa náležitého posúdenia dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] najvyšším súdom, tak táto otázka nebola predmetom meritórneho posúdenia dôvodnosti ústavnej sťažnosti sťažovateľov po jej prijatí na ďalšie konanie, keďže v rámci uznesenia z predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti týkajúcej sa tejto námietky už predtým odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (pozri 34. a nasl. body odôvodnenia uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 8/2024-22 z 10. januára 2024).

12. Predmetom meritórneho posúdenia dôvodnosti ústavnej sťažnosti sťažovateľov po jej prijatí na ďalšie konanie tak bolo (ako to jednoznačne vyplýva aj z 24. bodu v spojení s 21. bodom odôvodnenia uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 8/2024-22 z 10. januára 2024) „len“ namietané porušenie označených práv sťažovateľov napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 27. júna 2023 v súvislosti s posúdením prípustnosti dovolaní sťažovateľov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, vo vzťahu ku ktorému sťažovatelia v podstatnom argumentovali, že do úvahy neprichádzalo uznanie ich viny z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) v spojení s § 14 ods. 1 a § 138 písm. i) Trestného zákona, keďže dotknutá banka nebola uvedená do omylu, keďže podľa obžaloby spoluobžalovaná [REDAKOVANÉ] (ako zamestnankyňa dotknutej banky) mala o predmetnom omyle vedieť a so sťažovateľmi mala byť dohodnutá.

13. Pokiaľ ide o túto dovoláciu argumentáciu sťažovateľov, najvyšší súd v napadnutom uznesení z 27. júna 2023 poukázal na príslušnú časť odôvodnenia prvého dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu z 29. júna 2021, v ktorom najvyšší súd v podstatnom uviedol, že právnickú osobu možno uviesť do omylu len uvedením do omylu fyzickej osoby, ktorá je oprávnená tvoriť vôľu právnickej osoby a prejavovať ju navonok, teda rozhoduje a koná v jej mene (môže ísť aj o osobu, ktorá je členom štatutárneho alebo iného orgánu právnickej osoby), pričom rovnako platí, že využiť omyl právnickej osoby možno len využitím omylu už charakterizovanej fyzickej osoby (R 22/2015-1).

Vychádzajúc z uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci obvinení požiadanim o verifikáciu totožnosti a podpisov vykonaných [REDAKOVANÉ] s podpisovým vzormi poškodeného [REDAKOVANÉ] uviedli [REDAKOVANÉ] ako pracovníčku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], do omylu zneužitím osobných údajov [REDAKOVANÉ] potrebných na vykonanie predmetných bankových operácií.

14. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

15. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.

16. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

17. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

18. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť.

19. Vychádzajúc z uvedených východísk, ústavný súd po ústavnom prieskume relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení na predmetnú dovoláciu argumentáciu sťažovateľov konkrétne reagoval a argumentačne sa s ňou vysporiadal. Ústavný súd hodnotí odpoveď najvyššieho súdu na argumentáciu sťažovateľov ako dostatočnú, bez zjavných logických protirečení. Za ústavne konformný a logický možno považovať z odôvodnenia najvyššieho súdu vyplývajúci záver, že dotknutá banka bola uvedená do omylu tým, že hoci spoluobžalovaná [REDAKOVANÉ] bola pracovníčkou dotknutej banky, tak v súvislosti s realizáciou predmetných (neoprávnených) bankových operácií požiadala inú pracovníčku dotknutej banky – [REDAKOVANÉ] (ktorá nemala žiadnu vedomosť o predchádzajúcej dohode svojej kolegyne spoluobžalovanej [REDAKOVANÉ] so sťažovateľmi) o verifikáciu totožnosti a podpisov vykonaných [REDAKOVANÉ] (vydávajúcim sa za poškodeného [REDAKOVANÉ]) s podpisovými vzormi [REDAKOVANÉ]. Najvyšší súd v súvislosti s otázkou uvedenia právnickej osoby do omylu zároveň poukázal aj judikatúru najvyššieho súdu, na ktorú však sťažovatelia v ústavnej sťažnosti a ani vo svojej replike vôbec nereagujú a ani jej aplikovateľnosť žiadnym spôsobom nerozporujú.

20. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné dospieť k záveru o porušení základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

21. Keďže rozhodovanie o návrhu na zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj rozhodovanie o návrhu na priznanie náhrady trov konania je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd zaručených v ústave alebo kvalifikovanej medzinárodnej zmluve), bolo bez právneho významu zaoberať sa týmito ďalšími návrhmi sťažovateľov.

22. V zmysle § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu